Nr 2021

av herr af Ugglas
med anledning av propositionen 1975:48 med förslag till ändrade regler för beskattning av samfälligheter, m. m.

Av propositionen framgår att det under remissbehandlingen framförts önskemål om bestämmelser som reglerar beskattningen för skattskyldig mottagare av anläggningsbidrag och anslutningsavgifter. Föredragande departementschefen har inte funnit det motiverat med sådana bestämmelser.

För närvarande saknas regler som möjliggör fördelning på flera beskattningsår av mottagna bidrag eller avgifter för finansiering av tillgångar, för vilkas anskaffning avdrag inte får göras på en gång såsom omkostnad. Ett undantag gäller beträffande statsbidrag, för vilka beskattningen numera reglerats i anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen.

På sätt framhållits vid remissbehandlingen finner jag det inte bara motiverat utan angeläget att det tillskapas möjlighet att i tiden fördela beskattningen av ifrågavarande bidrag och avgifter på ett sätt som motsvarar den skattskyldige mottagarens möjligheter att göra avdrag för de kostnader som är avsedda att finansieras med bidragen eller avgifterna.

Lika väl som mottagna förskottshyror enligt rättspraxis under vissa förutsättningar fått tas till beskattning under flera beskattningsår, borde det vara självklart att mottagna bidrag eller avgifter för finansiering av anläggningskostnader av olika slag skattemässigt bör få periodiseras över den tid då motsvarande skattemässiga kostnad uppkommer i form av värdeminskningsavdrag. För närvarande torde inte sådan möjlighet föreligga. Tvärtom torde mottagna bidrag och avgifter av ifrågavarande slag utgöra skattepliktig intäkt i sin helhet för det beskattningsår då de inflyter. Att detta skapar besvärande problem finner jag självklart.

Det mottagande företaget har ofta som enda ändamål att uppföra, äga och förvalta den aktuella gemensamhetsanläggningen. Det ter sig naturligt att anslutningsavgifterna bestäms så, att deras summa nätt och jämt täcker investeringskostnaden. Med den syn på beskattningsfrågan som anläggs i propositionen måste anslutningsavgifter dock tas ut med så höga belopp att nettosumman efter skatt täcker investeringskostnaden. Oavsett företagsform lär detta i dag innebära att anslutningsavgifterna måste överstiga dubbla investeringskostnaden. Under efterföljande år nödgas mottagande företag, som inte kan underlåta att göra årliga avskrivningar på anläggningen, redovisa förlustresultat som inte kan skattemässigt utnyttjas.

Självfallet måste det mottagande företaget undvika dylika effekter, vilket kan åstadkommas genom konstlade metoder. En väg kan vara att ersätta

anslutningsavgifterna med lån kombinerade med årliga avgifter som motsvarar – eller ligger nära – såväl det årliga värdeminskningsavdraget som den årliga amorteringen av skuldbeloppet. Genom detta omständliga förfarande kan man ernå skattemässig balans mellan intäkter och kostnader. En förutsättning är dock att företaget är skattemässigt upplyst eller anlitar kvalificerad skatteexpertis. Jag anser att anledning saknas att genomföra en skattelagstiftning som öppnar fallgropar för den som handlar rationellt i alla avseenden, dvs. även i skattemässiga.

Den lösning av problemet som lagstiftningsvägen valts i fråga om statsbidrag ter sig lika motiverad beträffande anslutningsavgifter från enskild person. Risken för rättsförluster hos det allmänna är inte heller större i det ena än i det andra fallet.

Åberopande det anförda hemställes

att riksdagen beslutar om ett tillägg till anvisningarna till 21 § kommunalskattelagen av följande lydelse:

Har den skattskyldige mottagit anslutningsavgift eller anläggningsbidrag enligt punkt 11 av anvisningarna till 22 §, punkt 2 b av anvisningarna till 25 § eller punkt 20 av anvisningarna till 29 § utgör avgiften eller bidraget skattepliktig intäkt. I den mån avgiften eller bidraget används för att anskaffa tillgång, för vilken anskaffningskostnaden får avdragas genom årliga värdeminskningsavdrag, äger den skattskyldige i stället rätt att vid beräkning av värdeminskningsavdrag såsom anskaffningskostnad upptaga endast så stor del av kostnaden som icke täckts av bidraget. Yrkande härom skall göras i deklarationen avseende det beskattningsår, då avgiften eller bidraget eljest skolat redovisas som intäkt.

Stockholm den 7 april 1975

BERTIL AF UGGLAS (m)